

H A B E R L E R

Türkoloji Kurultay, Kongre ve Konferansları

1975

Sovyetler Birliđi VII. Türkoloji Kongresi 3-6 haziranda Leningrad'da,
Altayistlerin XVIII. Konferansı (PIAC=Permanent International Alta-
ic Conference) 4-9 haziranda Amerikanın Bloomington şehrinde yapılmıştır.

1976

Altayistler (PIAC) XIX. Konferansı 8-12 haziranda Helsinki'de,
Türk Dil Kurumunun XV. Kurultayı 9-12 temmuzda Ankara'da,
Sovyetler Birliđi VIII. Türkoloji Kongresi 27 eylül-1 ekimde Alma-Ata'da,
İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsünün II. Milletlerarası Türkolo-
ji Kongresi 4-9 ekimde İstanbul'da,
Türk Tarih Kurumunun VIII. Kongresi 11-15 ekimde Ankara'da yapılmıştır.

Yitirdiklerimiz

A. Caferoğlu

K.K. Yudaşin

M. Räsänen

H. Kaleşi

Ahmet Caferoğlu (1899–1975)

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Enstitüsü Müdürü ve Kurumumuzun üyesi Prof.Dr. Ahmet Caferoğlu'nu geçen yıl yitirdik. Azerbaycanın Gence şehrinde doğmuş, yüksek öğrenimini Almanya'da yapmıştır. Başlıca yapıtları şunlardır: *Kitâb al-İdrâk li-Lisan al-Atrâk* sözlüğü (1931); *Uygur Sözlüğü* (1934–1938, 2.bs.1968); *Azerbaycan* (1940); *Anadolu İllerimiz Ağzlarından Toplamalar* (türlü bölgelerden, 10 cilt, 1941–1951); *Türk Dili Tarihi Notları* (2 cilt 1943–1947, 2.bas. 1974); *Kalaycı, Geygelli Yürükler, Saçkaralı, Karakoyunlu, Terekeme, Afşar, Erkilet Çerçileri, Pallacı, Tah-tacı, Çepni* ağız ve argoları (5 cilt, 1943–1954); *Fatih'in Dili* (1975); *Das Azerbeidschanische*, G.Doerfer ile birlikte (PhTF'da 1959). "Azerbaycan Yurt Bilgisi" dergisini de yönetmiştir.

Konstantin K. Yudaşin (1890–1975)

Doğu Türk lehçeleri, özellikle Kırgızca uzmanı, Kırgızistan Bilimler Akademisi üyesi Prof.Dr. Konstantin K. Yudaşin'i de yitirmiş bulunuyoruz. Onun *Kirgizsko-Russkiy Slovar'* (1576 s., Moskova 1940) adlı yapıtı *Kırgız Sözlüğü* başlığıyla (2 cilt, XXXIX+1186 s., 1945–1948) Abdullah Battal Taymas tarafından Türkçemize çevrilmiş ve Türk Dil Kurumunca yayımlanmıştır.

Martti Räsänen (1893–1976)

Finlanda Helsinki Üniversitesi Türkoloji ordinaryüs profesörü ve Kurumumuzun onur üyesi Prof.Dr. Martti Räsänen'i 1976 yılı sonbaharında yitirdik. Räsänen başlıca, Genel Türkolojinin yanıbaşında özellikle Türkiye Türkçesi ile ilgilenmiş bu arada Anadolu ağızlarını da incelemiştir. Araştırma alanına giren bir konu da Fin-Ugor dilleri Perm dalının Türkçeden yaptığı alıntılardır. Räsänen'in başlıca yapıtları, kimi dergi yazısı olmak üzere, şöyle sıralanabilir: *Sammlung von Mäni-Liedern aus Anatolien* (JSFOu, XLI/2, 1926); *Chansons populaires turques du Nord-Est de l'Anatolie* (SO, IV/2, 1932); *Contributions au classement des langues turques* (RO, XVII, 1935); *Aus der türkischen Formenlehre, I. Das Türkischen Pluralsuffix -lar, -lär* (JSFOu, L, 1939); *Türkische Sprachproben aus Mittel-Anatolien, I (Sivas), 1933; II. (Yozgat) 1935; III. (Ankara, Kayseri, Kırşehir, Çankırı, Afyon vb.) 1936; IV. (Konya) 1942, SO, V-X; Ein Überblick über die ältesten Denkmäler der türkischen Sprache* (SO, XIII, 1946); *Materialien zum Lautgeschichte der türkischen Sprachen* (SO, XV, 1949); *Uralaltaische Forschungen* (UAJ, XXV/1–2, 1953); *Uralaltaische Wortforschungen* (SO, XVIII, 1955); *Materialien zur Morphologie der türkischen Sprachen* (SO, XXI, 1957) *Türkische Miszellen* (SO, 1960, s.1–19), *Versuch eines etymologischen Wörterbuchs der Türksprachen I, Helsinki 1969, II. Wortregister, Helsinki 1971.*

Hasan Kaleşi (1922–1976)

Son anda, Yugoslavya'nın Priştine şehri Üniversitesinde Türkoloji bölümü başkanı Prof. Dr. Hasan Kaleşi'nin de ölüm haberini almış bulunuyoruz.

Yugoslavyanın Makedonya özerk bölgesindeki Priştine Üniversitesi Türkoloji Kürsüsü Profösörü Hasan Kaleşi 19 temmuz 1976'da aramızdan ayrılmıştır. Başlıca yapıtları şunlardır: *Yugoslavyada en eski vakıfnameler, 1960*; *Yugoslavyada en eski Türk kütüphaneleri, 1962*; XIV - XV. Yüzyllarda Türk - Arnavut Savaşları, 1968; *Türk dili ve edebiyatında Şemseddin Sami, 1969*; *Arnavut edebiyatında Türk etkileri (TDK Kurultay Bildirileri 1964 ve 1972; Arnavutların İslâmlaşma sorunları TTK Bildiri, 1976).*

Anma Töreni ve Konferansı

“Türkiye Türkçesi Grameri” (1928) ve “Anadolu Selçuk Devleti” (1941) konulu yapıtları yazan Rus Türkoloğu Akademik Prof. Dr. Vladimir A. Gordlevskiy'nin (1876-1956) 100.doğum yılını anmak üzere Sovyet Bilimler Akademisinin Doğu Bilgileri Enstitüsü 5-9 ekim 1976 günlerinde Moskova'da Türkiye Tarihi ve Filolojisi konulu bir konferans düzenlemiştir.

*

Jübileler

N.A. Baskakov

Gy. Németh

A.N. Kononov

Kurumumuzun onur üyelerinden Prof.Dr. Gyula Németh'in (Budapeşte) 85. ve Nikolay A. Baskakov'un (Moskova) 70. doğum yılı 1975'te, yine onur üyelerimizden Sovyet Bilimler Akademisi üyesi Andrey N. Kononov'un (Leningrad) 70. doğum yılı da 1976'da kutlanmıştır.

*

Yeni Profesör ve Doçentlerimiz

Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğretim üyelerinden Doç.Dr. Talât Tekin, *Volga Bulgarcası ve Volga Bulgar Kitabeleri* konulu teziyle 1976'da profesörlüğe yükselmiştir.

Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı kürsüsü öğretim üyelerinden Dr. Semih Tezcan, *Eski Uygurca Hsüan Tsang Biyografisi* (X. bölüm, 1975) konulu habilitasyon tezi ile 1976'da doçentliğe yükselmiştir.

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı kürsüsü öğretim üyelerinden Dr. Mine Mengi, *Divan Şiirinde Hikemî Tarzın Büyük Temsilcisi Nâbî* (1975) konulu habilitasyon tezi ile 1976'da doçentliğe yükselmiştir.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Enstitüsü öğretim üyelerinden Dr. Mehmet Eraslan *Türkçede İsim-Füller (Partisipler)* [1974] konulu habilitasyon tezi ile doçentliğe yükselmiştir.

Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı kürsüsü öğretim üyelerinden Dr. Hüseyin Ayan ile Dr. Harun Tolasa Eski Türk Edebiyatı ile ilgili habilitasyon tezleriyle doçentliğe yükselmiştir.

*

1977 Anma Törenleri

12 Mayıs: Orhon Anıtlarının çözümünü yapan Vilhelm Thomsen'in ölümünün 50. yıldönümü (1927-1977),

15 Mayıs: Karamanoğlu Mehmet Bey'in Türkçeyi devlet dili olarak ilân etmesinin 700. yıldönümü (1277-1977).

A. Dilâçar